

HAMZA IBN ABDUL MUTALIB

LAV BOŽJI I PRVAK ŠEHIDA

"A ti o dušo smirena,
vrati se Gospodaru svome zadovoljna,
a i On tobom zadovoljan,
pa uđi među robove moje
i uđi u džennet moj"

Kur an 89; 27-30

PREDGOVOR

Sahabije ili ashabi - kako smo ih naučili oslovljavati - bili su najbo ja generacija koja se ikada na zemlji pojavila.

"Najbolja pokoljenja su moji ashabi pa tabiini, a onda slijedeća, pa slijedeća generacija." /hadis/.

Kao primjer su spomenuti i u Tevratu i u Indžilu. */Feth 29/.*

"Sa ovom generacijom je Allah dž.š. zadovoljan, a oni sa Njim."

"Allah je zadovoljan sa muhadžirima ensarijama i onim koji su ih slijedili u dobročinstvu, a oni su zadovoljni s Njim..." /Tevba 100/

"Allah je zadovoljan sa mu'minima koji su ti se zavjerili pod drvetom. On je znao što je u njihovim srcima i dao im je smirenje i haber o skoroj pobjedi.[1] /Feth 18/.

Allaha dž.š. i Njegova poslanika su volili iznad svega Davali su jedan drugom prednost nad samim sobom. Slijedili su Allahova poslanika a.s. u stopu.

Allahov poslanik a.s. stoga ostavlja svim dolazećim generacijama pa i nama slijedeću oporuku:

"Slijedite moj Sunnet i put hulefair - rašidina i čvrsto se toga prihvatite." /hadis/.

Jedan od drugova /ashaba/ Allahova poslanika a.s. bio je i njegov amidža hazreti Hamza. /Neka je Allah sa njim zadovoljan/.

Ebu Abdil - Kerim

HAMZA IBN ABDUL MUTALIB
LAV BOŽJI I PRVAK ŠEHIDA

Nakon što je protekao još jedan dan proveden u ophođenju oko Kabe, u obavijanju poslova i zabavi, Meka je utonula u dubok san. Dok su se Kurejšije sneno prevrtale u svojim posteljama, jedan čovjek nije spavao. Inače bi rano lijegao u postelju, odmorio par sahata, a zatim se, pun velike ljubavi budio i znajući da sa Allahom ima susret, na musali svoje sobe bi klanjao i Gospodaru se svome molio. Kad bi mu se, čuvši njegove uzdahe i šapatom izgovorene molitve supruga probudila, molila ga je da se malo odmori i odspava na što bi joj on odgovorio:

- "O Hatidža, nije više vrijeme za spavanje".

Kurejšije se na njegov poziv još nisu odazvale, a to su bili sami počeci kad se govorilo šapatom i tiho. Međutim i među onima koji još nisu primili islam bilo je ljudi koji su ga poštovali, uvažavali i voljeli. Njihova srca su polagahno naginjala i nestrpljivo su čekala trenutak da mu povjeruju i priključe se njegovoj plemenitoj karavani. U tome su ih donekle sprječavali tradicija i stare navike, kao i sama njihova neodlučnost da se odazovu pozivu svjetlosti, a okrenu leđa tami. Jedan od tih je i Hamza ibn abdul Mutalib, amidža Božjeg poslanika a.s. i brat mu po mlijeku. Hamza je bio svjestan veličine i kompletnosti ličnosti svoga bratića. Bio je siguran u iskrenost i ispravnost njegova poziva i bit njegovih principa. Nije ga znao tek onako kako amidža poznaje svoga bratića, već kao brat brata i prijatelj prijatelja, jer Božji poslanik i Hamza su ista generacija i približno istih godina. Zajedno su rasli, igrali se, skupa išli istim putem od samog početka korak po korak. Mada je život u mladosti svakog poveo svojim putem; tako da je Hamza potiskivao svoje suparnike u potrazi za blagodetima života te da bi se izborio za mjesto među prvacima Meke i uglednicima Kurejša, Muhamed a.s se predao svjetlu svoga duha čim je počeo da mu osvjetljava put Istine. Posvetio se onom što

mu govori njegovo srce, a ono ga je udaljavalo od dnevne buke i navodilo ga na razmišljanje pripremajući ga za susret sa Istinom.

lako je svaki od njih u mladosti, kako rekosmo, krenuo svojim putem ipak nijednog momenta Hamza nije smetnuo sa uma kvalitete koje posjeduje njegov bratić. Dobrota i dostojanstvo koje je imao kod čitavog svoga naroda digli visoko nagovještavajući na taj način sliku njegove svijetle budućnosti.

U jutro toga dana Hamza je, kao i obično, izašao i u dvorištu Kabe našao nekoliko prvaka i uglednih ljudi iz plemena Kurejš. Sjeo je s njima da čuje o čemu razgovaraju, a razgovarali su o Muhamedu. Tada je Hamza po prvi puta primjetio da ih od poziva njegova bratića hvata panika. Njihov razgovor je bio prožet zavišću, srdžbom i gorčinom. Ranije mu nisu mnogo ni pridavali značaja, ili su samo glumili indiferentnost i nemar. Danas je vidio kako ih e zapljusnuo val straha, zabrinutosti, bilo je tu i želje za likvidaciom. Hamza im je prebacivao da loše i pogrešno procjenjuju. No, Ebu Džehl je tvrdio da Hamza najbolje zna za opasnost koja vreba iz onoga čemu zove Muhamed, ali on to, po njemu, želi da umanji nebi li se Kurejšije uspavale,

i nebi li kada se jednog dana prenu uvidjeli da je to za njih loš trenutak kada njegov bratić njima već dominira. Oni su nastavili da se međusobno hrabre i koješta izjavljuju. Hamza se samo smiješio i ponovo protestvovao. Kad se društvo razišlo i svak otišao svojim putem, Hamzi je brujala glava od novih ideja, misli. Na osnovu toga ponovo je analizirao svog bratića i ponovo ga prihvatio. Dan za danom prolazili su kao da lete, a svakim danom se sve više govorilo o Muhamedovom a.s. pozivu. Priče su prerasle u provokacije, ali Hamza je situaciju još uvijek promatrao sa distance. Veselila ga je upornost njegova bratića. Njegova predanost u radu na putu vjere je za sve Kurejšije bila novina, iako je on i ranije među njima važio za odanog i odlučnog. Sumnja u iskrenost poslanikovu i veličinu njegova karaktera bi se ponekad javila, ali nikad nije uspjela

da nađe puta do Hamzine svijesti. Poznavao ga je dobro još od ranog djetinjstva, preko čistog dječaštva sve do dobi odrasle vjerne osobe. Znao ga je kao što zna samog sebe. Zajedno su rođeni, skupa stasali i rasli, a za to vrijeme Muhamedov a.s. život je bio čist poput zrake sunca. Hamza se iz Muhamedovog a.s. života ne sječa ni čega što bi biio sumnjivo, ne sjeća se da ga je ikad viđo ljuta, razočarana, pohlepna ili bezbrižna.

Hamza je bio čovjek koji ne posjeduje samo fizičku snagu već jaku volju i razboritost. Prema tome nije bilo normalno da prestane pratiti čovjeka za koga zna da je iskren i pouzdan. Jedno vrijeme je tajio ono što mu je u grudima, no uskoro će to objelodaniti.

Došao je i taj dan. Hamza je opasan lukom, izašao iz svoje kuće i otišao u lov. To je bio njegov omiljeni hobi i koristan sport. U tome je bio vrlo vješt. U lovu je proveo dio dana a kad se vratio otišao je, kao i obično, da malo obiđe Kabu prije nego što se vrati kući. Prije nego je došao Kabi, srete ga sluškinja Abdulah ibn Džudana. Samo što ga je ugledala povikala je:

Muhamed malo prije doživio od Ebu Hakema ibn Nišama. Kad ga je tamo našao da sjedi počeo ga je zlostavljati i vrijeđati. Od njega je čuo ono što mu nije drago."

Božjem poslaniku a.s. Hamza ju je dobro saslušao. Zatim je ispružio desnu ruku prema luku i pritegao ga uz rame, a nakon toga brzim i odlučnim korakom otišao prema Kabi ne bi li tamo našao Ebu Džehla. Ako ga tamo ne bude sve će pretražiti dok ga ne nađe. Još se Kabi nije ni približio, a prepoznao je Ebu Džehla u njegovom dvorištu kako sjedi među nekoliko prvaka iz plemena Kurejš. Zastrašujuće ali tiho Hamza je prišao Ebu Džehlu, skinuo luk sa ramena, njime jako zamahnuo. Udario je po glavi Ebu Džehia tako da mu je glavu rasjekao, krv ga oblila. Prije nego su se prisutni pribrali, Hamza je povikao na Ebu Džehla:

"Zar se smiješ rugati Muhamedu s.a.v.s., kad sam i ja njegove vjere. Što on očituje to očitujem i ja. Ponovi te uvrede meni ako smiješ!"

Svi prisutni su na tren. zaboravili na poniženje koje je doživio njihov prvak Ebu Džehl, kome se krv slivala niz lice, jer ih je posjekla jedna druga riječ koja ih je ošinula poput munje. To je riječ koju je rekao Hamza da je on Muhamedove a.s. vjere; očituje je i vjeruje što i Muhamed s.a.v.s.

Zar Hamza, taj najdraži, najjači i najenergičniji mladić Kurejša da primi islam? Za Kurejšije to biješe nesreća, koju nisu mogli otkloniti. Hamzino primanje islama će dati snage mnogima koji su već primili islam. Muhamed će uza se sada imati moć, snagu i ovo će mu ojačati misiju i pomoći da se Kurejš jednog dana probudi, usljed huke bujice koja će porušiti kipove i božanstva Kurejša. Tako je Hamza primio islam. Ljudima je obznanio samo ono što je odavno nosio u svojim grudima. On je napustio društvo ostavljajući ga u razočarenju da naklapa i da zaustavljaju krv Ebu Džehlu, iz rane na glavi. Hamza je još jednom ispružio ruku prema svom ramenu i tako pritegao luk nastavljajući da ide prema kući čvrstim korakom i vrlo smjelo.

Hamza je bio vrlo pronicljiv, i imao živu savijest. Kad se vratio kući i odmorio od dnevnih poslova, sjeo je i razmislio o onome što se malo prije dogodilo. Mislio je o tome kako je izjavio da prima islam? Objelodanio je to u trenutku srdžbe i uzrujanosti. Ali bilo mu je teško kad je čuo kako se loše postupa sa njegovim bratićem i to da mu se učinilo nasilje, a da mu nema niko pomoći. To je ono što ga je rasrdilo i zbog toga se naljutio na prvake Benu Hišama. Zato je i rasjekao glavu Ebu Džehlu i rekao mu u lice da prima islam.

Ali zar je to ispravan način kako Čovjek treba da napusti vjeru svojih predaka i svog roda? Da napusti drevnu, vjekovnu vjeru, a da zatim primi novu čije učenje još nije iskusio i o kojoj ne zna mnogo. Tačno je da ni jednog momenta nije sumnjao u Muhamedovu a.s. iskrenost i

dobronamjernost, ali zar čovjek može da primi novu vjeru sa svim obavezama i zaduženjima koje ona donosi i to u trenutku srdžbe kao što je to sada učinio Hamza? Prema tom pozivu, čiju zastavu je nosio, njegov bratić je u sebi gajio poštovanje, ali bude li mu suđeno da bude pripadnik tog poziva, da u njeg vjeruje i da ga brani kad je to vrijeme koje je najpogodnije da se to primi? Je li to momenat ljutnje i srdžbe, ili je to vrijeme kontemplacije i razmišljanja? Ispravnost svijesti i savjesti, pravilnost rasuđivanja su ga natjerale da čitavu stvar ponovo podvrgne oštrom i preciznom razmišljanju. Odlučio je da o svemu dobro razmisli. Proveo je dane pune nemira i duge neprospavane noći jer kad istinu tražimo uz pomoć razuma, tada se sumnja javlja kao sredstvo do spoznaje. I tako, kad je Hamza posegnuo za razumom i razmišljanjem o pitanjima islama, počeo je da komparira staru vjeru sa ovom novom. U duši mu se na momente počela rađati sumnja koju je pobuđivala urođena nostalgija prema vjeri svojih predaka, kao i tradicionalni strah od svega što je novo. Počele su da naviru sve one uspomene vezane za Kabu, kipove i božanstva, prisjećao se vjerskih slava koje su isklesani kumiri proširili na čitav Kurejš i Meku. Tako je ova prošlost stare vjere počela da predstavlja ponor koji je teško savladati. Zato se Hamza sam sebi čudio kako čovjek tako jednostavno i lahko može napustiti vjeru svojih predaka i zato se pomalo počeo kajati zbog svega onog što je uradio, ali je ipak nastavio stazom razuma. Tek kad je otkrio da razum sam sebi nije dovoljan okrenuo se metafizici sasvim iskreno i odano. Kod Kabe je klonuvši pitao nebo moleći se i prizivajući sve kosmičke si e i svjetla da ga nekako upute na put spoznaje istine. Da poslušamo njega jer ostatak vijesti i sam prenosi:

"Spopadalo me kajanje zbog napuštanja djedovske vjere i vjere mog naroda. Rješavao sam sumnju u veliku stvar i pri tom skoro nikako nisam spavao. Došao sam kod Kabe i zamolio Allaha dž.š. da moje grudi otvori za istinu. Allah mi je odgovorio i srce mi napunio sigurnom spoznajom Zatim sam otišao kod Božjeg poslanika i obavijestio

ga o onome što mi se dogodilo. Tada sam zamolio Allaha dž.š. da mi srce učvrsti u Njegovoj vjeri". Tako je Hamza čvrsto primio islam. Gordo je stao u odbranu Božjeg poslanika s.a.v.s. i potlačenih ashaba.

EbuDžehl ga je vidio da stoji u safovima muslimana i zaključio da je rat neizbježan. Počeo je da huška i nagovara Kurejšije da vrijeđaju Božjeg poslanika i njegove drugove, a počeo je i da priprema i pravi građanski rat, preko kojeg bi iscijelio svoju srdžbu i zavist. Naravno, Hamza nije mogao spriječiti sve nanesene uvrede. Pored toga njegovo primanje islama je značilo odbranu i zaštitu, a to je za mnoga plemena bio podstrek, koja su najprije ponukana Hamzinim, a zatim h. Omer ibn el-Hatabovim primanjem islama, skupa prešla na islam.

Od trenutka primanja islama Hamza je svu svoju snagu, moć i sav svoj život posvetio Allahu dž.š. i njegovoj vjeri, tako da mu je poslanik s.a.v.s. dao nadimak lav Božji i lav Božjeg poslanika s.a.v.s.. Komandant prve čete muslimana koja je izašla na bojno polje protiv neprijatelja bio je Hamza. Prva zastava koju je Muhamed s.a.v.s. nekom uručio bila je ona uručena Hamzi r.a.. A onog dana kad su se dvije vojske sudarile na Bedru Hamza je pravio čuda. Nakon nje, ostaci razbijene mušričke vojske vratiše se u Meku spotičući se tako o prvi poraz. Doživjeli su razočarenje, jer na bojištu su ostala mrtva tijela prvaka Kurejša kao što su: Ebu Džehl, Utbe ibn Rebia, Šejba ibn Rebia, Umeje ibn Halef, Utbe ibn ebi Muit, Esved ibn Abdel - Esed el-Mahzumi, Velid ibn Utbe, Mudar ibn el-Maris, El-As ibn Seid, Tame ibn Adi i na desetine drugih njima sličnih iz plemena Kurejš i njegovih junaka.

Kurejšije se nikako nisu mogle da pomire sa ovim porazom koji je u miru za njih bio prezren te su zato otpočeli sa pripremom plana da koncentrišu silu, akumuliraju razočarenje tražeći odmazdu za sebe i svoje prvake, za poginule. Kurejš je odlučio da ratuje. Dođe vrijeme bitke na Uhudu. Kurejšije su pošli na devama, a sa njima saveznici iz okolnih arapskih plemena. Ovom novom bitkom prvaci

Kurejša su ciljali na dva čovjeka. Božjeg poslanika s.a.v.s. i Hamzu r.a.

Onaj ko je imao priliku da čuje njihov dogovor i zavjeru prije izlaska u bitku mogao je primijeniti da je Hamza bio meta i cilj bitke odmah iza Božjeg poslanika s.a.v.s.. Prije početka bitke, našli su čovjeka kome je povjeren Hamzin slučaj. Bio je to jedan abisinski /etiopski/ rob koji je vrlo precizno gađao kopljem Njemu je tokom čitave bitke bio zadatak samo da vreba i da ga proba kopljem smrtno pogoditi. Upozorili su ga da se ne smije ni na što osvrtati, bez obzira na ishod ili tok bitke. Za to su mu obećali dati ogromnu nagradu. Nagrada mu je bila oslobođenje ropstva. Taj rob Abdul Džubejra ibn Mutaliba se zvao Vahšij. Pošto je Džubejrov amidža poginuo na Bedru on mu je rekao:

"Izaći ćeš u bitku sa borcima pa ako ubiješ Hamzu slobodan si!"

Nakon toga su ga poslali Hindi bint Utbe supruzi Sufjanovoj, da ga ona proba još više nagovoriti i navratiti da uradi ono što su skovali. U bitci na Bedru Hinda je izgubila oca, brata, amidžu i sina. Rekli su joj da je neke od njih ubio Hamza, a za druge da je spremio ubistvo. Zato je od svih Kurejšija bila najveći propagator rata, ni zbog čeg drugog, već da se dočepa Hamzine glave i to bez obzira na cijenu koja će joj za to biti potrebna. Prije bitke danima nije nigdje izlazila i ništa drugo nije radila osim što je svu svoju srdžbu ulijevala u grudi Vahšiju crtajući mu ulogu koju treba da odigra. Ako ubije Hamzu, obećala mu je najviše što jedna žena može imati od nakita i dragulja. Svojim zlobnim prstima uzela je skupocjenu bisernu narukvicu i zlatne ogrlice koje su visile na njenom vratu! Dok je očima šarala oko Vahšija rekla je:

"Ako ubiješ Hamzu, sve je ovo tvoje!" Vahšiju poteče voda iza zuba. Njegove misli se skoncentrisaše na bitku koju je jedva čekao. Nakon toga više neće biti rob, a iz ropstva će izaći sa svim onim nakitom koji je ukrašavao

ženu vođe Kurejš, i kćerku njegovog prvaka. Cilj čitave bitke je bila zavjera, Hamzino ubojstvo i to sasvim jasno.

Došlo je vrijeme bitke na Uhudu... Sudariše se dvije vojske. Hamza je predvodio ljude na terenu bitke. Nosio je ratnu uniformu, a na grudima je imao nojevu perku kojom se u vrijeme borbe ukrašavao. Počeo je da gospodari. Kao da mu se sudbina potčinila, tako da je njom pogađao koga je htio i naumio. Svi muslimani su skupa prešli u napad, tako da su skoro porazili neprijatelja. Razbijena vojska Kurejšija se panično počela povlačiti i bježati. Da strijelci nisu napustili svoje položaje na brdu i sišli na poprište bitke da sakupljaju plijen koji je ostao iza poraženog neprijatelja i time napravi i širok prolaz za konjicu Kurejšija, bitka na Uhudu bi bila grobnica čitavog plemena Kurejš: žena, ljudi, konja i kamila. Ali, njihova konjica je sa isukanim sabljama iznenada iza leđa napala muslimane. Tada su se muslimani ponovo koncentrisali i latili se oružja koje su neki bili odložili, vidjevši Kurejšije kako bježe.

Iznenađenje je bilo gorko i žestoko. Kad je Hamza, vidio šta se dogodilo udvostručio je svoju snagu i zalaganje u borbi. Udarao je desno i lijevo ispred i iza sebe. Pritom ga je pratio Vahšij, vrebajući zgodnu priliku da mu zada udarac. No, pustimo Vahšija da nam ispriča čitav događaj:

"Bijah abisinski rob. Kopljem sam baratao kao pravi Abisinac i rijetko bi se desilo da promašim. Kad su se vojske sudarile pratio sam Hamzu, dok ga nisam opazio usred gomile ljudi. Bio je poput sive deve dok lomi ljude ispred sebe svojom sabljom tako da ispred sebe ništa nije ostavljao. Tako mi Boga spremao sam se za njeg. Tražio ga, a od njeg se skrivao i maskirao drvetom dok ga ne pogodim ili dok on mene ne napadne. Da mu bliže priđem pomogao mi je Suba ibn Abdul Uza. Kad ga je Hamza ugledao rta njeg je podviknuo:

"Dođi amo, o Ibn Mukata'el Bezur!". Zatim ga je udario i glavu mu nije promašio. U tom trenu sam trznuo svoje koplje, naciljao i kad sam bio siguran bacio ga i ono ga je udarilo u tijelo tako da mu je izašlo između nogu. On se

digao prema meni, a zatim je pao i umro. Prišao sam mu i uzeo svoje koplje, a zatim se vratio u logor i tamo sjeo jer ništa više nisam trebao uraditi. Ubio sam ga da bi me oslobodili".

Ne bi bilo loše da pustimo Vahšija da dovrši svoju priču:

"Kad sam došao u Meku oslobođen sam ropstva. U njoj sam stanovao dok je nije oslobodio Muhamed s.a.v.s. pa sam tada pobjegao u Taif. A kad je delegacija iz Taifa išla Božjem poslaniku s.a.v.s. da primi islam padalo mi je na um da nekud otputujem. Mislio sam otići u Siriju, Jemen i druga mjesta, i dok sam bio preokupiran mislima o tome, neki čovjek mi reče:

"Teško tebi.. tako mi Allaha, Božji poslanik s.a.v.s. ne ubija nikog ko primi njegovu vjeru. Tada sam krenuo na put prema Božjem poslaniku s.a.v.s. u Medinu. Krio sam se sve dok se pred njim nisam pojavio i odmah izjavio da primam islam. Kad me je ugledao rekao je:"Jesi li ti Vahšij ?" Rekao sam: "Da Božji poslaniče".

Rekao je:

"Reci mi kako si ubio Hamzu". "I tada sam mu sve ispričao, a kad sam završio on reče:"

"Teško tebi, gubi mi se ispred očiju". "Iza toga sam izbjegavao makar da i u putu sretnem Božjeg poslanika s.a.v.s. sve dok on nije preselio na ahiret. A kad je došlo vrijeme da muslimani krenu u borbu protiv Musejleme ei-Kezaba iz Jemame išao sam i ja sa njima. Uzeo sam svoje koplje, isto ono kojim sam ubio Hamzu. Kad su se dvije vojske sudarile ugledah Musejlema kako stoji sa sabljom u ruci. Namjestio sam se i počeo ciljati i kad sam dobro nanišanio bacio sam koplje i ono ga je pogodilo. Ovim kopljem sam ubio jednog od najboljih ljudi Hamzu, zato sada, kad sam ubio jednog od najlošijih ljudi ovim kopljem molim Allaha da mi oprosti".

Eto, tako je kao slavni šehid poginuo lav Božji i lav Božjeg poslanika s.a.v.s. Njegova smrt je kao i njegov život bila burna. Neprijatelji se nisu zadovoljili samo time što su

ga ubili. A kako da se zadovolje kad su angažovali svu imovinu Kurejša i sve njegove Ijude u ovoj bitci u kojoj su jedino atakovali na poslanika s.a.v.s. i na njegovog amidžu Hamzu. Hinda bin Utbe, supruga ebu Sufjana, naredila je Vahšiju da joj donese Hamzinu jetru, a Abesinac je udovoljio ovoj ludoj želji i kad se vraćao Hindi, u desnoj ruci je nosio Hamzinu jetru, a u lijevu je od nje uzeo nakit kao nagradu za izvršeni zadatak. Hinda bin Utbe, supruga Ebu Sufjanova koji je bio vođa mnogobožačke vojske, zagrizla e Hamzinu jetru, koji je pomagao muslimane u bitci na Bedru, želeći da joj ta glupost izliječi njenu zlobu, zavist i mržnju. No, njegova jetra je za njene očnjake bila isuviše žilava tako da je nije mogla sažvakati te ju je izbacila iz usta, a zatim se popela na jednu stijenu i povišenim tonom počela da recituje:

"Nagradismo vas na dan Bedra
Rat za ratom postaje k'o hrana
Za žalopojke nejmadoh više strpljenja
Za mog brata, amidžu i sina
Ozdravila sam i ispunila dato obećanje
Vahšij utoli žeđ mi u grudima".

Bitka je završena i mušrici pojahaše svoje konje i deve redajući ih u karavanu. A Muhamed s.a.v.s. je sa svojim drugovimasišaonabojištedavidešehideiztebitke. Tamo usred doline, dok je zagledao lica onih koji su svoje duše dali Allahu žrtvujući ih poput kurbana i čiste ih poklonili Uzvišenom Gospodaru, iznenada je zastao. Kad je pogledao zastao mu je dah, suze su mu potekle niz lice i zaškripao je zubima. Nikada ni pomislio nije da će arapsko mračnjaštvo dospjeti do ovako gnusnog divljaštva i da će se iživljavati nad tijelima poginulih ovako kako sada vidi tijelo slavnog šehida Hamze ibn abdel-Mutaliba, lava Božjega i prvaka među šehidima. Božji poslanik s.a.v.s. otvori oči, a iz njih poput sudbine sijevnu munja i reče ne odvajajući oči od tijela svoga amidže:

"Ovo što se tebi dogodilo neće više nikom uradit
Nikad još nisam doživio da me nešto ovako razljuti".

Potom se okrenuo ashabima rekavši:

"Kad se Safija, sestra Hamzina, ne bi žalostila i kad se ne bih bojao da to iza mene ne postane praksa ostavio bih ga ovako da njim hijene i jata ptica napune svoje stomake.

Bude ii Aiiah dž.š. dao da pobjedimo Kurejšije izmasakriraćemo im 30 ljudi". A drugovi Božjeg poslanika povikaše:

"Tako nam Allaha, ako Allah dopusti da ih ikada pobijedimo izmasakriraćemo ih tako kako nikad nikog Arapi nisu izmasakrirali".

Međutim, Allah dž.š. koji je počastio Hamzu r.a. time što je postao šehid još jednom ga je počastio tako, što je njegovu pogibiju iskoristio kao priliku za održavanje velike lekcije kojom će zaštititi pravičnost za sva vremena i time samilost učinio obavezom, čak i u momentima kad je u pitanju kažnjavanje ili odmazda.

Još poslanik nije ni završio sa iznošenjem ove prijetnje, a već je došla objava i to u momentu dok je on još stajao na istom mjestu, objavljeni su plemeniti ajeti:

"Na put Gospodara svoga mudro i lijepim savjetom pozivaj i s njima na najljepši način postupaj. Gospodar tvoj zna one koji su zalutali s pravog puta Njegova i On zna one koji su na pravom putu. Ako na nepravdu uzvratite, onda činite to samo u onoj mjeri koliko je vama učinjeno a ako otrpite, to je doista, bolje za strpljive. Strpljiv budi! Ali strpljiv ćeš biti samo uz Allahovu pomoć. I ne tuguj za njima i neka ti nije teško zbog spletkarenja njihova. Allah je zaista na strani onih koji se Allaha boje i grijeha klone i koji dobra djela čine". **Q,XVI, 125-128.**

Objava ovih ajeta na ovom mjestu je najbolja počast za Hamzu čija je nagrada kod Allaha. Božji poslanik a.s. ga je mnogo volio, kao što smo to ranije napomenuli, jer on mu nije bio samo amidža nego i brat po mlijeku i drug čitavog života. U momentu opraštanja Božji poslanik s.a.v.s. je nad njim klanjao onoliko dženaza koliko je bilo šehida u ovoj bitci. Tako je Hamzino tijelo doneseno na mjesto klanjanja dženaze na samom bojištu, koje je svojom

krvlju natopio Božji poslanik s.a.v.s. je sa ashabima klanjao dženazu, Kada bi bio donesen drugi šehid i njemu bi klanjali dženazu pa bi njegovo tijelo bilo odneseno, a Hamzino bi ostalo na istom mjestu. Donijeli bi trećeg šehida i njemu bi klanjali dženazu poreci Hamze. I tako su donosili jednog po jednog da im poslanik klanja dženazu, a sa njima i dženazu Hamzi, tako da je svom amidži klanjao taj dan 70 puta dženazu.

Nakon završetka bitke, Božji se poslaniks.a.v.s. uputio svojoj kući slušajući usput žene Beni Abdel Ešhela kako oplakuju svoje šehide, te je alejhisselam iz prevelike ljubavi i želje rekao:

"A Hamzu nema ko da oplakuje".

Kad je to čuo Sad ibn Muaz pomislio je da bi Muhamedu s.a.v.s. bilo lakše kad bi žene oplakivale njegovog amidžu i naredio ženama Benu el-Ešhela da oplakuju Hamzu i one to učiniše. Samo što ih je poslanik s.a.v.s. čuo da oplakuju Hamzu izašao je pred njih i rekao: *"Nisam to mislio, vratite se Allah s.v.t. vam se smilovao. Od danas nema više oplakivanja!"*

Drugovi Božjeg poslanika s.a.v.s. su se vratili i počeli se natjecati u ispjevavanju elegija za Hamzu i njegovim veličanstvenim zaslugama. .

Hasan ibn Sabit je u podužoj kasidi posvećenoj Hamzi rekao:

"Ostavite pjevanje o napuštenim boravištima što im se gube tragovi,
ispjevaj pjesmu oplakujući Hamzu dobitnika.
On jaše konja dok napada
Poput hrabrog lava u džungli
Prosjed na vrhuncu snage Hašimija.
Neda da Istinu laž nadvlada
Uhvatile se ruke u hici Vahšiju dabogda".

Abdullah ibn Revaha piše:

"Zaplaka mi oko a ima i pravo što plače
No plač i naricanje ne koriste
Za lavom Božjim kad rekoše;
Je li Hamza onaj čovjek ubijeni?
Pogodilo je to sve muslimane
i poslaniku je to teško palo.
O, pobjedniče vođa za savjet te pitasmo
Ti si slavan i dobročinstvo činiš".

A Safija, kći Abdul Mutaliba, strina poslanikova s.a.v.s., sestra Hamzina je rekla:

"Sigurno ga je Istiniti sebi pozvao,

To je ono što želimo i željesmo,
Za Hamzu na dan proživljenja sve najbolje!
Tako mi Allaha nećemo te zaboraviti dok vjetar bude puhao
Plakaćemo i žalostiti se dok nas ima i dok smo živi
Za lavom Božjim koji je zaštitnik bio,
Islam što je branio od svih neprijatelja
Kažem ovo dok vijest o smrti stiže među rodbinu
Nek Bog nagradi brata i pomoćnika".

Najljepša elegija je ipak ona koju je poginulom Hamzi posvetio Božji poslanik s.a.v.s.. Ona je nadaleko poznata:

"Allah ti se smilovao,
Bio si kako znam
Dobar prema rodbini
I činio dobra djela".

Rana Božjeg poslanika s.a.v.s. za amidžom Hamzom je bila velika, a oproštaj sa njim bio je težak. Ali bi suđeno da tada Božji poslanik s.a.v.s. primi najljepše riječi utjehe i saučešća. Naime, dok je išao sa Uhuda svojoj kući Božji poslanik s.a.vs. je prošao pored žene iz plemena Benu Dinar. U bitci na Uhudu joj je poginuo otac, muž i brat. Kad je vidjela muslimane kako se vraćaju iz borbe potrčala je prema njima da ih pita šta je bilo u bitci. Rekoše joj da joj je poginuo muž, otac i brat, a ona ih s nestrpljenjem tada upita:

"A *šta je sa Božjim poslanikom a.s."?*

Odgovorili su joj:

***"On** je hvala Allahu dž. š. onako kako samo poželjeti možeš".*

Tada je rekla:

"Pokažite mi da ga vidim".

Sačekali su dok se poslanik a.s. nije približio. Kad ga opazi ona izađe pred njeg s riječima:

"Svaka nesreća koja tebe mimoiđe je lagahna".

'Da, svakako...."

Ovo su bile riječi najljepšeg saučešća i one se najduže spominju. Možda se poslanik i nasmiješio ovom zaista jedinstvenom primjeru, jer na ovom svijetu, svijetu zarađivanja **i** iskazivanja, odanosti i otkupa, nema ni jednog primjera koji bi bio ravan ovom. Žena, slabašna jadnica, koja je u jednom času izgubila svog oca, muža i brata, nakon što je čula vijest o njihovoj pogibiji je rekla:

"A ŠTA JE SA BOŽJIM POSLANIKOM?"

To je bio sudbonosno ocrtan trenutak, koji je ostao zapisan čineći tako najljepše saučešće koje je izraženo Božjem poslaniku s.a.v.s za smrt njegovog amidže, lava Božjeg i lava Božjeg poslanika tog prvaka među šehidima.

Autor: Halid Muhamed Halid

Iz knjige Ljudi oko Božjeg poslanika, 11. poglavlje

Prevod: Ahmetagić Ibrahim

DŽIHAD

"Krećite u boj, bili slabi ili snažni, i borite se na Allahovom putu zalažući imetke svoje i živote svoje". (Et-Tevbe, 41)

Allah je od vjernika kupio živote njihove i imetke njihove u zamjenu za džennet koji će im dati-oni će se na Allahovom putu boriti, pa ubijati i ginuti. On im je to zbilja obećao u Tevratu i Indžilu i Kur'anu, a ko od Allaha dosljednije ispunjava obećanje svoje? Zato se radujte pogodbi svojoj koju ste s Njim ugovorili, i to je veliki uspjeh. (Et-Tevbe, 111)

"Vjernici koji se ne bore osim onih koji su za borbu nesposobni nisu jednaki onima koji se na A lahovom putu bore imecirna svojim i životima svojim. One koji se budu borili ulažući imetke svoje i živote svoje Allah će odlikovati čitavim stepenom nad onima koji se ne budu borili, i On svima obećava lijepu nagradu. Allah će borcima, a ne onima koji se ne bore, dati veliku nagradu, počasti od Sebe i oprost i milost. Allah prašta isamilostanje". (En-Nisa, 95-96)

"O vjernici, hoćete li da vam ukažem na trgovinu, ona će vas spasiti patnje nesnosne: U Allaha i Poslanika Njegova vjerujte i imecirna svojim i životima svojim na Allahovom putu se borite - to vam je, da znate, bolje, On će vam grijehe vaše oprostiti i u džennetske bašče vas, kroz koje će rijeke teći, uvesti, i u divne dvorove u edenskim vrtovima; - to će biti uspjeh veliki, a daće vam i drugu blagodat koju jedva čekate: Allahovu pomoć i skoru pobjedu! Zato obraduj radosnom viješću vjernike". (Es-Saf, 10-13)

1290-Od Sehla bin Sa'da, r.a. se prenosi da je Allahov Poslanik, s.a.v.s. rekao: "Jedan dan boravka (straže) na Allahovom putu vrijedniji je od dunjaluka i svega što je na njemu, jedno mjesto u džennetu veličine vašeg biča je vrijednije od dunjaluka i onoga štoje na njemu, jedan jutarnji pohod koji učini rob na putu Uzvišenog Allaha, ili večernji pohod, bolji je od dunjaluka i svega što je na njemu".

1292-Od Ebu Hurejre, r.a. se prenosi da je rekao: "Allahov Poslanik, s.a.v.s. je rekao: Allah je zagarantovao onome koji izađe na Njegovom putu, a ne podstrekuje ga na to osim: džihad na Mom putu, iman u Mene i vjerovanju u Moje poslanike, on mi je zagarantovao da će ga uvesti u džennet, ili će ga vratiti njegovom mjestu iz kojeg je krenuo sa nagradom koju je zaradio, ili plijenom (koji je zadobio). Tako mi Orioga u čijoj je ruci Muhammedov život, nema nijedne rane koja se zadobije na Allahovom putu, a da neće sa njom doći na Sudnji dan u onakvom obliku kakva je bila na dan kada je ranjen, njena boja je boja krvi, a miris, miris miska. Tako mi Onoga u čijoj je ruci Muhammedov život, kada ne bih otežao muslimanima, ne bih nikad izostao iz odreda koji se bore na Allahovom putu, ali ja nisam u stanju da omogućim svim muslimanima da idu, niti oni sami imaju mogućnosti, a njima bi bilo teško da me ne poslušaju. Tako mi Onoga u čijoj je ruci Muhammedova duša, želim da se borim na Allahovom putu pa da poginem, pa ponovo da se borim na Allahovom putu pa da poginem".

1323-Od Ebu Hurejre, r.a. se prenosi da je Allahov Poslanik, s.a.v.s. rekao: "Šehid ne osjeti (bol pri) pogibiji osim kao što osjeti neko od vas kada se uštine".

Ebu Hurefreta ria, 1295 - Od njega se takođe prenosi da je Allahov Poslanik, s.a.v.s. rekao: "Nema ni jednog ranjenika koji je ranjen na Allahovom putu, a da neće doći na Sudnji dan sa ranom koja krvari, boja joj je boja krvi, a miris, miris mošusa".

1300 - Od njega se takođe prenosi da je Allahov Poslanik, s.a.v.s. rekao: "U džennetu ima stotinu deredža, (stepena) koje je Allah pripremio mudžahidima na Allahovom putu. Između dvije deredže je kao između Neba i Zemlje".

1306 - Od Zejd bin Halida, r.a. se prenosi da je Allahov Poslanik, s.a.v.s. rekao: "Ko opremi gaziju (borca) na Allahovom putu i on sam je gazija, a ko se brine o gazijinoj porodici i sam je gazija".

Izdavač:
Kulturno informativni centar Dobrinja
Kompjuterska obrada sloga:
Šaćir Jajčanin
Naslovna strana
Mihridžan Kulenović - Mimica
Štampa:
Štamparija CZ Dobrinja